

**SOPIMUS SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN
YHTEISTOIMINNASTA**

Poliittinen valmisteluryhmä 19.11.2008

JOKIVARSIKUNTIEN YHTEISTOIMINTASOPIMUS

1. SOPIMUKSEN OSAPUOLET

Tämän sopimuksen sopijaosapuolet ovat:

- Kannuksen kaupunki
- Halsuan kunta
- Kaustisen kunta
- Lestijärven kunta
- Perhon kunta
- Toholammin kunta
- Vetelin kunta
- Tunkkarin kuntayhtymä, kohdat 5 ja 6
- Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä, 1.1.2009 alkaen Keski-Pohjanmaan erikoissairaanhoito- ja peruspalvelukuntayhtymä (myöhemmin kuntayhtymä).

2. SOPIMUKSEN TARKOITUS

Tällä sopimuksella sopijapuolina olevat kunnat perustavat kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetun lain (169/2007) 5 § 3. momentin mukaisen sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen. Samalla kunnat siirtävät em. lain tarkoittamien perusterveydenhuollon ja siihen kiinteästi liittyvien sosiaalitoimen tehtävien järjestämisvastuun kuntayhtymälle. Yhteistoiminnan tarkoituksena on järjestää alueen kuntalaisille riittävät ja asiakaslähtöiset sekä kustannustehokkaasti tuotetut sosiaali- ja terveydenhuollon peruspalvelut yli kuntarajojen sekä turvata palvelujen saatavuus jokivarsikunnissa.

Varhaiskasvatuksen palvelut eivät sisälly tämän sopimuksen piiriin. Kyseiset palvelut ovat olennainen osa yhteistoiminta-alueen perheiden palveluja ja yhteistyö kuntien kanssa tulee turvata. Myös varhaiskasvatuspalvelujen osalta pyritään joustavaan yhteistyöhön.

3. HALLINTO JA PÄÄTÖKSENTEKO

3.1. Kunnat

Kunnat laativat valtuustokausittain yhteisen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusuunnitelman, jonka valtuustot hyväksyvät. Palvelusuunnitelma perustuu väestön palvelutarpeeseen. Se on strateginen suunnitelma, jossa määritellään tulosalueittain: perheiden tukemisen, kotihoidon ja asumisen tukemisen ja terveyden- ja sairaanhoidon palvelujen tavoitteet,

kehityshaasteet ja laatutaso palveluprosessien, henkilöstön, asiakkaiden ja talouden näkökulmasta.

Palvelusuunnitelman pohjalta laaditaan kuntakohtaiset palvelusopimukset, jotka käsitellään kunnanhallituksissa vuosittain. Palvelusopimuksissa sovitaan yksityiskohtaisesti kuntalaisille hankittavien palvelujen määrästä, laadusta ja hinnasta sekä palvelujen järjestämistavasta. Sopimusneuvotteluissa otetaan huomioon lainsäädännön ja palvelutarpeen muutokset. Ennakoimattomat muutokset, jotka vaikuttavat toimintaedellytyksiin ja -kustannuksiin, voivat aiheuttaa palvelusopimuksen tarkistamisen kesken vuotta.

3.2. Peruspalvelulautakunta

Peruspalvelulautakunta on kuntalain (365/1995) 77 § tarkoittama yhteistoiminnan edellyttämä yhteinen toimielin. Peruspalvelulautakunnan tehtävänä on huolehtia sopijakuntien perusterveydenhuollon ja sosiaalipalvelujen järjestämisvastuun toteuttamisesta. Se vastaa palvelujen hankinnasta ja järjestämisestä sopijakuntien asukkaille. Lautakunta toimii samalla peruspalveluliikelaitoksen johtokuntana. Peruspalvelulautakunta on sekä järjestämisvastuun että kuntayhtymän liikelaitoksen oman tuotannon edellyttämä monijäseninen toimielin.

Kuntayhtymä järjestämisvastuun toteuttamisessa noudatetaan tilaaja-tuottaja –mallin periaatteita. Kuntien omistajaohjaus toteutetaan kuntakohtaisilla palvelusopimuksilla. Järjestämisvastuu ja tuotantovastuu on eriytetty peruspalvelulautakunnan sisäisellä työnjaolla.

Peruspalvelulautakunnassa on yksi jäsen alkavaa kolmeatuhatta (3000) asukasta kohti kustakin Jokivarsien yhteistoiminta-alueen kunnasta ja heillä henkilökohtainen varajäsen, jotka valitsee kuntayhtymän valtuusto. Yhtymävaltuusto nimeää lautakunnan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan jäsenkuntien kesken saavutetun neuvottelutuloksen perusteella. Puheenjohtajuudet ovat valtuustokausittain kiertäviä.

Peruspalvelulautakunnan alaisuuteen perustetaan yksilöjaosto, jossa on kolme jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Peruspalvelulautakunta valitsee yksilöjaoston keskuudestaan ja nimeää sille puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Yksilöjaosto käsittelee yksilöä koskevat asiat ja yksilöratkaisuja koskevat oikaisuvaatimukset.

Lautakunnan työskentelyä tukee ja asioiden valmisteluun ja toiminnan arviointiin osallistuu kuntajohtajista koostuva omistajaohjauksen neuvottelukunta.

Lautakunnan tehtävistä ja muusta kokousmenettelystä säädetään kuntayhtymän hallintosäännössä.

4. OTTO-OIKEUS

Kuntayhtymän yhtymähallituksella ei ole kuntalain tarkoittamaa otto-oikeutta tämän sopimuksen mukaisen kuntien yhteistoimintalautakunnan tekemiin päätöksiin lukuun ottamatta päätösten laillisuusvalvonnan edellyttämää otto-oikeutta.

5. HENKILÖSTÖ

Kannuksen kaupungin, Halsuan, Kaustisen, Lestijärven, Toholammin ja Vetelin kuntien sekä Tunkkarin kuntayhtymän tämän sopimuksen 2 § mukaisia palveluja varten palkattu henkilöstö siirretään kuntayhtymän palvelukseen puitelain (169/2007) perusteella työsopimuslain (55/2001) ja kunnallisista viranhaltijoista annetun lain (304/2003) liikkeen luovutusta koskevien määräysten mukaisesti 1.1.2009 lukien. Kuntayhtymä perustaa tarvittavat virat ja toteaa siirretyt työsuhteet. Määräaikainen henkilöstö siirtyy voimassa olevien työsopimusten mukaisesti kuntayhtymän palvelukseen.

Henkilöstö siirtyy entisiin palvelussuhteen ehdoin. Henkilöstön palkat harmonisoidaan siten, että työn vaativuudeltaan samaa tehtävää tekevät työntekijät saavat samansuuruisia palkkaa. Palkkojen harmonisointi ja muiden palvelussuhteen ehtojen yhtenäistäminen tehdään 31.12.2010 mennessä.

Kannuksen kaupunki, Halsuan, Kaustisen, Lestijärven, Toholammin ja Vetelin kunnat sekä Tunkkarin kuntayhtymä vastaavat siirretyt henkilöstön osalta 31.12.2008 mennessä ansaittujen vuosilomien ja säästövapaiden kustannuksista sekä 31.12.2008 mennessä kertyneistä palkkasaatavista ja vapaa-aikakorvausten kustannuksista. Tunkkarin kuntayhtymän henkilöstön vastaavat kustannukset siirtyvät Tunkkarin kuntayhtymän osaskaskuntien maksettaviksi kolmen viimeisen vuoden mukaisen käytön suhteessa.

Kunnat vastaavat siirryvän henkilöstön eläkemenoperusteisesta maksusta kuntien eläkevakuutuksen laskutuksen perusteella.

Kuntayhtymä ei irtisano tämän yhteistoimintasopimuksen perusteella palvelukseensa siirrettyjä työntekijöitä tai viranhaltijoita työsopimuslain tai kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tarkoitetuilla taloudellisilla tai tuotannollisilla irtisanomisperusteilla viiden vuoden aikana henkilöstön siirtämisestä uuden työnantajan palvelukseen. Irtisanomissuoja kestää vuoden 2013 loppuun saakka. Työntekijä tai viranhaltija voidaan kuitenkin irtisanoa, jos hän kieltäytyy vastaanottamasta työnantajan hänelle tarjoamaa työsopimuslain tai kunnallisesta viranhaltijasta annetussa laissa tarkoitettua uutta työtehtävää tai virkaa (laki 169/2007, 13 §).

Sopijakunnat sitoutuvat noudattamaan em. suojaa myös siihen henkilöstöön, joka jää tai siirtyy kuntien palvelukseen tämän sopimuksen 2 § mukaisesti perustehtäviin tai tukipalvelujen tehtäviin.

Tämän sopimuksen liitteenä on luettelo siirtyvästä vakinaisesta henkilöstöstä sekä henkilöstöstä, jonka määräaikainen työsopimus jatkuu yli vuodenvaihteen 2008-2009.

6. TOIMITILAT, KALUSTO JA LAITTEET

Kuntien sosiaali- ja terveystoimen toimitilat ja kiinteistöt säilyvät kuntien omistuksessa. Tunkkarin kuntayhtymän osalta asiasta sovitaan erikseen. Kiinteistöjen peruskorjaukset toteuttaa alueellaan kukin kunta ja ne jäävät ao. kunnan omistukseen. Kuntayhtymä vuokraa tuotantotoimintaan tarvitsemansa tilat kunnilta ja tarpeen mukaan muilta palvelujen tuottajilta. Vuokran määräytymisessä noudatetaan yhdenmukaisia laskentaperusteita: vuokra muodostuu pääomavastikkeesta, korjausvastikkeesta ja ylläpitovastikkeesta.

Yhteistoiminta-alueen palvelutuotannossa olevat laitteet ja kalusto siirtyvät kuntayhtymän hallintaan ja omistukseen käytettäväksi palvelutuotannossa. Siirretyn omaisuuden kirjanpidon mukainen tasearvo 31.12.2008 merkitään poistonalaiseksi hankintamenoksi ja kuntayhtymän ostovelaksi sopimuskunnalle.

Tulevista kalusto- ja laitehankinnoista vastaa kuntayhtymä.

7. TUKIPALVELUJEN JÄRJESTÄMINEN

Yhteistoiminnan talous-, henkilöstö- ja hankintapalvelut järjestää kuntayhtymä Perhon kuntaa lukuun ottamatta.

Muut tukipalvelut, kuten ruokahuolto-, siivouspalvelut hankitaan kuntien haluamalla tavalla toimivien käytäntöjen mukaisesti. Tietotekniikasta ja teknisistä palveluista vastaa kuntayhtymä ja toiminnassa hyödynnetään kuntien ja yksiköiden mahdollisia resursseja. Palvelujen järjestämistapa sovitaan kuntakohtaisissa palvelusopimuksissa.

Sopijapuolten omistamat sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät, ohjelmistot, lisenssit sekä käyttöoikeus- ja ylläpitosopimukset siirtyvät kuntayhtymälle tällä sopimuksella. Tavoitteena on, että yhteistoiminta-alueen sosiaali- ja terveydenhuollon tietojärjestelmät yhdenmukaistetaan 1.1.2009 alkaen kuitenkin niin, että Kannuksen tavoite on siirtyä Effica-tietojärjestelmään 1.4.2009 alkaen. Kuntayhtymä toimii yhtenä rekisterinpitäjänä.

8. TALOUS JA KUSTANNUSTEN JAKAMINEN

Peruspalvelulautakunnan taloutta hoitaa ja siitä vastaa kuntayhtymä. Peruspalvelutoiminta muodostaa erillisen kuntalain mukaisen kunnallisen liikelaitoksen kuntayhtymän talousarviossa.

Yhteistoiminta-alueen toiminnan ja talouden ohjaus perustuu tasapainotetun tuloskortin (BSC) mukaiseen tavoiteasetteluun. Tavoitteena on muodostaa Jokivarsikunnissa vahva yhteinen näkemys palvelutuotannon tuloksellisesta ohjaamisesta ja tehokkaasta palvelutuotannosta. Talousarvio on laadittava siten, että edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen turvataan.

Jokivarsikuntien peruspalvelujen järjestämisvastuun ja tuotantotoiminnan talous eriytetään kuntayhtymän kirjanpidossa siten, että kustannukset eritellään prosesseittain ja yksiköittäin niin, että tarvittavat tilinpäätöslaskelmat voidaan tehdä erikseen peruspalvelujen toimialalla ja kunnittain.

Kunnat rahoittavat palvelusopimuksessa sovitut palvelut pääsääntöisesti aiheuttamisperiaatteen mukaan. Palvelut tuoteistetaan ja hinnoitellaan vuoden 2010 loppuun mennessä.

Kunnat rahoittavat järjestämisvastuun toteuttamisesta aiheutuvat yhteiset kulut asukasluvun mukaisessa suhteessa. Yhteisiksi kustannuksiksi katsotaan yhteisten toimielimien käyttökustannukset sekä tuotantotoiminnan johtamisesta ja ohjaamisesta aiheutuvat käyttökustannukset (= peruspalvelulautakunnan ja -jaoston, omistajaohjauksen neuvottelukunnan, tilaajaohjauksen, peruspalvelujohtajan, palvelujohtajien ja kehittämisspäällikön sekä yhteisten toimistopalvelujen toimintakulut). Jakajana käytetään viimeisintä tilastokeskuksen virallista asukaslukua (31.12.).

Kustannuslaskenta järjestetään siten, että kunkin sopimuskunnan käyttöön perustuvat kustannukset eriytetään palveluprosesseittain ja yksiköittäin. Kuntalaskutus suoritetaan talousarvion pohjalta määritellyn palvelujen hinnoittelun perusteella ensisijaisesti kunkin sopijakunnan palvelujen käytön mukaisesti. Eräissä, peruspalvelulautakunnan myöhemmin määrittelemissä palveluissa, joissa ei suoraan pystytä osoittamaan kuntakohtaista aiheuttamisperiaatetta, noudatetaan asukaslukukuun perustuvaa jakoperustetta siltä osin, kun kyseessä ei ole asiakkaalle kohdistettu taloudellinen etuus.

Mikäli sopijakunnalla on erillisveloitteita tai -sopimuksia palvelujen hankkimiseksi kuntalaisilleen tai mikäli sopijakunta haluaa hankkia palveluja yli peruspalvelulautakunnassa yhteisesti määritellyn palvelutason, sopijakunta suorittaa tästä aiheutuvat kustannukset täysimääräisenä.

Toiminnan ja talouden toteutumisesta raportoidaan sopijakunnille talousarviovuoden aikana kuukausittain.

Edellä mainittujen kustannuslaskentaa sekä sen perusteella tapahtuvaa raportointia ja kuntakohtaisen laskutuksen määräytymistä koskevien järjestelyjen toimeenpanossa noudatetaan siirtymäaikaa, joka kestää toiminnan käynnistymisestä lukien kaksi vuotta. Sopimuskauden 1. vuonna 2009 kustannukset määräytyvät vuoden 2009 talousarvion ja talousarvion toteuman perusteella.

Sopijakunnat maksavat talousarvioon perustuvat maksuosuusennakot kahdesti kuukaudessa palvelusopimuksessa sovitulla tavalla. Aiheuttamisperiaatteen toteutumiseksi ennakkomaksuihin perustuvat kustannukset tasataan yksikkökohtaisiksi todellisiksi kustannuksiksi viimeistään tilinpäätösvaiheessa. Ennakoiden suuruutta tarkistetaan tarvittaessa toiminnan kustannusten toteutuman perusteella.

Tarkemmat määräykset talousarvion valmistelusta ja käsittelystä sekä käyttösuunnitelman hyväksymisestä ja muista taloudenhoitoon liittyvistä asioista annetaan kuntayhtymän hallintosäännössä ja erikseen annettavissa ohjeissa

9. SOPIMUKSET

Sopijaosapuolten tekemät, sosiaali- ja terveydenhuoltoa koskevat voimassaolevat sopimukset siirtyvät kuntayhtymälle. Sopimusten tarve ja toimenpiteet niiden uusimiseen selvitetään keskitetysti.

Sopimuksista aiheutuvat kustannukset sisällytetään sopijakunnan asianomaisen toimintayksikön kohdassa 8 mainituin perustein jaettaviin kustannuksiin.

10. YHTEISTOIMINTASOPIMUKSEN MUUTTAMINEN

Tämän yhteistoimintasopimuksen muutoksista päätetään sopijakuntien valtuustojen päätöksillä siten, että muutoksen hyväksyy enemmistö valtuustoista.

11. YHTEISTOIMINTASOPIMUKSEN PÄÄTTYMINEN

Sopimuksen irtisanomisaika on yksi kalenterivuosi. Irtisanominen tulee tehdä kirjallisesti kesäkuun loppuun mennessä ilmoittamalla siitä sopijakunnille.

Mahdollisen kuntajaon muuttumisen yhteydessä noudatetaan samaa irtisanomisaikaa.

12. ERIMIELISYYKSIEN RATKAISEMINEN

Tätä sopimusta koskevat erimielisyydet pyritään ratkaisemaan ensisijaisesti keskinäisin neuvotteluin. Mikäli yhteisymmärrykseen ei päästä, erimielisyydet ratkaistaan hallintoriita-asiana Vaasan hallinto-oikeudessa.

13. VAHINGONKORVAUSVELVOLLISUUS

Tämän sopimuksen mukaisten tehtävien hoitamisessa mahdollisesti aiheutuvien vahinkojen kustannuksista sopijapuolet ovat vastuussa kohdassa 8 määrättyjen perusteiden mukaisesti.

14. SOPIMUKSEN VOIMASSAOLO

Tämä yhteistoimintasopimus tulee voimaan 1.1.2009 ja on voimassa toistaiseksi.

Tämä sopimus on hyväksytty sopijakuntien valtuustoissa sekä Keski-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymän yhtymävaltuustossa. Lisäksi sopimus on hyväksytty Tunkkarin kuntayhtymän yhtymävaltuustossa siltä osin kun kysymys on henkilöstön ja omaisuuden siirtämiseen liittyvistä kohdista 5 ja 6.

Toholammilla / 2008

Allekirjoitukset:

HALSUAN KUNTA

Kalevi Lindfors
kunnanjohtaja

Jari Penttilä
kunnansihteeri

KANNUKSEN KAUPUNKI

Terttu Korte
kaupunginjohtaja

Leena Sämpi
taloussihteeri

KAUSTISEN KUNTA

Arto Alpia
kunnanjohtaja

Tellervo Pakkala
talousjohtaja

LESTIJÄRVEN KUNTA

Jukka Hillukkala
kunnanjohtaja

Jarmo Kanninen
toimistosihteeri

PERHON KUNTA

Ari Kinnunen
kunnanjohtaja

Seija Kinnunen
hallintojohtaja

TOHOLAMMIN KUNTA

Jari Kangasvieri
kunnanjohtaja

Raija Potila
hallintojohtaja

VETELIN KUNTA

Liisa Veiskola
kunnanjohtaja

Jyri Myllymäki
talousjohtaja

KESKI-POHJANMAAN SAIRAANHOITOPIIRIN KUNTAYHTYMÄ

Hannu Pajunpää
yhtymäjohtaja

Marjatta Petäjävuori
talousjohtaja

TUNKKARIN KUNTAYHTYMÄ

Antti Liedes
yhtymähallituksen pj

Urho Möller
talousjohtaja